

Comentariul poeziei Satul meu scrisa de Ion Pillat - a treia parte

Varstele anului sunt, si ele, cantate cu nostalgia dupa trairile de altadata plopii desfrunziti au ramas goi ca "mortii galbeni"; omatul cade "cu fulg usure, ca o piatra grea" pe tarini, in inimi si peste case, in timp ce sufletele calatorilor ploua" cu zurgalai, cu amintiri, cu drumuri lungi"; pe miristea parasita de oile satului (ca un "joc de domino rasfirat pe-o masa verde") ramane o strachina cu lapte mereu plina din care acum, ca si altadata se nutresc cei din "tintirimul turcesc pe o valcea"; morile de vant din Crainiceni "surorile de apa plang cu Prutul", in timp ce "surorile cu abur sufla greu", inlocuindu-le. Tot astfel, curtea boiereasca - vatra catre care se indreptau, altadata "in card casutele din sat", ca la o bunica nu mai stie "obrazul nou al satului" si-si toarce, linistita pustiirea..

Asemenea accente usor paseiste, profund elegiace, sunt perfect ingemanate, in alte poezii, cu un sentiment horatian exprimat limpede, calm, impacat sau, alteori, decis, invapaiat. Daca in "Ratesul vechi", hanul fara geamuri si fara usi, unde astazi mai rasuna "lung tiparul buhaiului de balta", imagine tonica a bucuriei pe care trebuie s-o prilejuiasca acest loc de intrunire populara irumpe navalnic, negand orice dezertare de la acest festin al credintei in aparenta:

"Ma nasc la han o data-n saptamana Mi-e pantec cobza, fluierul mi-e os. Nu pot trai de nu ma tin de mana Flacaii darz sau fetele sfios.

Ce chiot dau cand ies prin batatura! Tot calc si bat in tact s-alerg pe loc... Spre seara ametesc de batatura Dar nu ma las, ca mor de nu mai joc."

Poetul care incorporeaza in suflet si in poezie imagini fruste ale copilariei, doruri de sat respectul pentru traditii, nadejda continuitati, ritmuri folclorice si evlavie marturisirii, se simte purificat prin aceasta cunoastere a frumosului vesnic, inscriindu-l in biografia sa:

"Nu sunt al lui, dar satul e in mine; Traieste-n sufletu-mi cu toti ai sai. Simt cum mustesc in sangele din vine; Copaci si case, oameni buni si rai. Amestec fara seaman; cer si glie, lubiri, dureri si chiot si blestem-Tot universul strans intr-o mosie... O, Doamne, fa sai deapan ca pe-un ghem!"

Traditionalismul si modernitatea poeziei lui Ion Pillat se inscriu, intr-o perfecta osmoza in cadrele artei, cugetului si simtirii romanesti prin clasicizarea expresiei poetice, claritatea impecabila a comunicarii, profunzimea trairilor, umanitatea relevarilor lirice, suflul poetic autentic si fervoarea patriotica de esenta.